O, CE NOAPTE FURTUNOASĂ!

(Costin Popa – 29 aprilie 2008)

De zece ani, în cocheta Sală Mică a Palatului Național al Copiilor, lunea și marțea după-amiază, spectacolele Operei Comice pentru Copii sunt marea atracție pentru preșcolari, școlari, elevi de gimnaziu, de liceu și chiar pentru părinții lor. S-a ajuns la 140 de spectacole pe stagiune, o cifră neatinsă până acum de un teatru liric la noi în țară. Drept este că spectacolele sunt scurte, corespunzător puterii de asimilare și percepție a celor mai micuți dar, chiar în aceste condiții, dinamica Operei Comice pentru Copii este impresionantă. Nu mai vorbesc de premiere, care se succed într-o vârtej continuu, managementul teatrului, am numit directorul fondator Smaranda Oțeanu-Bunea, fiind avid de varietate. O cale bine gândită, ținând cont de specificul audienței. Repertoriul are acum 40 de titluri. Deja multe turnee internaționale se află în palmaresul insituției bucureștene și, scriind aici Croația (Šibenik), Austria (Viena), Coreea de Sud (Keochang), India (Delhi), Israel (Haifa, Tel Aviv, Holon, Richon le Zion), Spania (Madrid), Franța (Disneyland, Paris), nu fac decât să înșir locurile unde Opera Comică pentru Copii a fost invitată și, cel mai important, reinvitată, obținând importante succese de public și presă.

Primul musical original românesc

De curând, din punct de vedere repertorial, teatrul bucureștean a diversificat oferta – bazată inițial pe opere într-un act și balete „de buzunar” – prin abordarea curajoasă a musicalului original pe un subiect clasic, o premieră absolută pentru afișele țării. Întâlnirea cu foarte tânărul și talentatul compozitor Roman Vlad a fost benefică. Și dacă primul titlu, **Piatra din casă**, nu a avut termeni de comparație, realizarea celui de-al doilea, **O noapte furtunoasă**, a reprezentat o mare provocare și totodată un risc asumat, fiind vorba despre o nouă transpunere scenică a unei capodopere a dramaturgiei românești. Care a fost rezultatul?

Pornind de la textul caragialesc, scurtat la esențial, pigmentat cu muzică inspirată din ritmuri de rap, metal, dixieland, techno (la orgă, Mădălina Florescu), musicalul **O noapte furtunoasă** este un spectacol coerent, închegat, echilibrat, fluent, antrenant, cu momente de haz și chiar poezie, cu gaguri bine cumpănite și strunite, cu atmosferă admirabil fixată. Mă refer la temele de sorginte orientală cu care se deschide partitura și care sunt sugerate și în final, întregind un arc simbolic în care își fac locul, cu apăsată semnificație, sonuri de mahala sau nelipsitul tango de margine de București. Parcă vrei ca melodiile să nu se sfârșească, ariile, duetele, cvartetele, ansamblurile subliniază cu exactitate momentele cheie ale tramei, îmbinându-se organic cu proza.

Un pârlit de amploaiat și **Spiridoane, Spiridoane** (Jupân Dumitrache), **Fac mandat de arestare** (Chiriac), **Da’ nu e adânc defel** (Ipingescu), **Măi al dracului jupân** (Spiridon), **Angel radios** (Zița și, mai apoi, Rică), **Ei, dacă nu vrea omul, nu vrea** și **Într-un moment de fericire** (Veta), **Pardonul ca pardonul** (Veta și Rică), **Nu scapă el, cucoană, nici mort din calea mea** (cvartet), **O, ce noapte furtunoasă!** (Rică) sunt secvențe care pot deveni șlagăre. Nu uit deschiderea spectacolului care revine extraordinar de talentatei puștoaice, plină de muzicalitate, de zvâcnet și swing, dansatoare de forță și interpretă pop de perspectivă, Roberta Enișor (9 ani, descoperire a Smarandei Oțeanu-Bunea la Concursul „Mamaia copiilor”), a cărei **O, che noche tormentosa!** rămâne logo-ul unei minunate producții (trebuie spus că avanpremiera a fost la București, titrată

în limba spaniolă pe un prompter, totul pregătit în vederea premierei care a avut loc la Teatrul Arenal din capitala Spaniei).



Și din unghi actoricesc, musicalul O noapte furtunoasă este exemplar. Meritul revine consultantului „Proiectului Caragiale", actorul Mircea Diaconu, cel care a insuflat har echipei Operei Comice pentru Copii. Se rostește textul, se cântă, se joacă debordant dar nuanțat, intens dar subtil, se joacă expresiv dar fără îngroșări.

Există un bun gust comic, o privire în detalii și un rafinament al atitudinilor pe care le încearcă toți interpreții: Rodica Ocheșeanu (Veta), Gabriela Daha (Zița), Vicențiu Țăranu (Jupân Dumitrache), Valentin Racoveanu (Chiriac), Horia Sandu (Nae Ipingescu), Daniel Filipescu (Rică Venturiano), Valentino Tiron (Spiridon). Dificil de remarcat un nume. Toți demonstrează un talent scenic greu de imaginat la niște cântăreți de operă (marea majoritate!), adesea supuși constrângerilor vocale, toți crează personaje memorabile, momente memorabile într-un spectacol total. Bravissimo Mircea Diaconu, bravissimo tutti!

Trebuie observată, în egală măsură, scenografia Vioricăi Petrovici, semnatara unor costume de epocă, viu colorate și a unor decoruri simple cu trimiteri simbolice în timp, aproape de epoca noastră. Proiecțiile automobilelor o probează.

S-a deschis o cale

Venind din capodopera teatrală a lui Caragiale, **Noaptea furtunoasă** a fost prelungită în muzică printr-o altă capodoperă, opusul liric semnat de Paul Constantinescu. Cu noua producție a Operei Comice pentru Copii este pentru prima oară când două lucrări de referință ale culturii noastre naționale au fost continuate într-un alt gen scenic. Și cu strălucitor succes. Sunt tentat să asociez un termen elogios extrem noii partituri. Dorind să fiu primul care o fac, afirm cu certitudine, de pe acum, că valoarea musicalului lui Roman Vlad este foarte mare și îl situează sus de tot, fix în haloul de lumină cu care Caragiale și Paul Constantinescu au înveșmântat tema. Încerc chiar o predicție. Prin modernitatea tratării muzicale, noua lucrare va avea, poate, o mai mare penetranță internațională decât marile ei înaintașe. Ceea ce nu e neglijat. Sunt convins și că un DVD filmat profesionist, subtitrat în engleză, ar fi un best-seller.

Vor urma, desigur, și alte aprecieri ultra-laudative, pe măsură ce musicalul lui Roman Vlad va deveni și mai cunoscut, Opera Comică pentru Copii fiind demnă de a-l reprezenta pe orice scenă.

S-a deschis o cale. „Proiectul Caragiale" trebuie să continue. Pentru viitor, să îndrăznesc a mă gândi la **O scrisoare pierdută**? Desigur, depărtându-se de rigorile de timing ale unei producții pentru cei mici. În fond, și **Noaptea furtunoasă**, așa cum a fost concepută, nu se adresează numai lor, iar Opera Comică pentru Copii și-a demonstrat odată în plus larga deschidere.

Cel puțin pentru un musical original ce se poate reprezenta oriunde, creația românească are nevoie de pana lui Roman Vlad, de mâna inspiratoare a lui Mircea Diaconu, de puterea și ideile Smarandei Oțeanu-Bunea, echipa câștigătoare!